

بسم الله الرحمن الرحيم

شیوهنامه اولین دوره مسابقات ملی دانشجویی "تدریس برتر"

«روش های نوین در تولید و ارائه محتوای آموزشی»

"هنرآموزش در علوم قرآن و حدیث"

انجمن علمی علوم قرآن و حدیث دانشگاه حضرت معصومه (سلام الله علیها)

اسفند ماه 1403-1404

انجمن علمی قرآن و حدیث
دانشگاه حضرت معصومه (س)

مجلس خبرت معصومه
دانشگاه حضرت معصومه (س)

آموزش اثربخش یکی از مهم‌ترین ارکان رشد علمی و فرهنگی جوامع است. برای تربیت اساتید آینده و تقویت مهارت‌های تدریس در بین دانشجویان، بستری برای تمرین، رقابت، و نوآوری ضروری است. تدریس صرفاً انتقال دانش نیست، بلکه هنری است که نیاز به تسلط علمی، مهارت‌های ارتباطی، و خلاقیت در ارائه مطالب دارد.

"رویداد ملی دانشجویی تدریس برتر" با هدف ارتقای توانمندی‌های تدریسی دانشجویان در حوزه علوم قرآن و حدیث، ایجاد فضایی برای به‌کارگیری روش‌های نوین آموزشی، و فراهم‌سازی فرصتی برای رقابت و یادگیری متقابل طراحی شده است. این رویداد دانشجویان را تشویق می‌کند تا با بهره‌گیری از شیوه‌های نوین و خلاقانه، محتوای آموزشی خود را به بهترین شکل ممکن ارائه دهند و توانایی‌های خود را در قالبی علمی و رقابتی به نمایش بگذارند.

این رویداد فرصتی است برای دانشجویان تا ضمن بهبود مهارت‌های تدریس، با چالش‌ها و نیازهای آموزشی این حوزه آشنا شوند و در مسیر تربیت اساتید آینده علوم قرآن و حدیث گام بردارند.

در این مسابقه، شرکت‌کنندگان می‌توانند در دو محور اصلی (تولید محتوای آموزشی/ارائه محتوای آموزشی) مهارت‌های خود را به چالش بکشند. این رویداد در سطح ملی برگزار می‌شود و تمامی دانشجویان رشته علوم قرآن و حدیث، معارف اسلامی و الهیات در دانشگاه‌های مختلف کشور امکان حضور در آن را دارند. همچنین، حضور دانشجویان بین‌الملل بلا مانع است و علاقه‌مندان از سایر کشورها می‌توانند آثار خود را مطابق با شیوه‌نامه ارائه دهند.

● اهداف رویداد

رویداد ملی دانشجویی "تدریس برتر" با نگاهی جامع به آموزش علوم قرآن و حدیث، سعی دارد بستری را برای رشد و شکوفایی مهارت‌های تدریسی دانشجویان فراهم کند. این رویداد نه تنها یک مسابقه، بلکه فرصتی برای تعامل علمی، تبادل ایده‌ها و ترویج روش‌های نوین آموزش در این حوزه است. اهداف اصلی این رویداد عبارت‌اند از:

۱. ارتقای مهارت‌های تدریس در دانشجویان علوم قرآن و حدیث:

- فراهم‌سازی فرصتی برای تجربه عملی تدریس در محیطی رقابتی و علمی
- آشنایی دانشجویان با اصول و فنون ارائه مؤثر مطالب علمی
- تقویت مهارت‌های ارتباطی و بیانی دانشجویان در فرایند آموزش

۲. توسعه روش‌های نوین آموزشی و خلاقانه در تدریس علوم اسلامی:

- ترویج استفاده از شیوه‌های نوین تدریس، از جمله پویانمایی، پادکست، و ابزارهای دیجیتال
- معرفی و ارزیابی شیوه‌های مؤثر برای انتقال مفاهیم قرآنی و حدیثی به شیوه‌ای جذاب و تأثیرگذار
- تشویق دانشجویان به تولید محتوای آموزشی خلاقانه و قابل استفاده در بسترهای مختلف

۳. ایجاد بستری برای رقابت علمی و رشد فردی دانشجویان:

- ایجاد فضایی رقابتی و انگیزشی برای کشف استعدادها و تدریسی
- کمک به رشد اعتمادبه‌نفس دانشجویان در ارائه مطالب علمی

• شناسایی دانشجویان برتر در حوزه تدریس و حمایت از مسیر آموزشی آنها

۴. ترویج و ارتقای جایگاه علوم قرآن و حدیث در نظام آموزشی:

• ارتقای جایگاه این علوم در فضای علمی و دانشگاهی کشور

• تشویق دانشجویان به پژوهش و مطالعه بیشتر برای ارائه تدریسی دقیق و علمی

• توجه به اهمیت نقش معلم و استاد در انتقال صحیح معارف دینی

۵. گسترش تعاملات علمی بین دانشجویان و دانشگاهها:

• ایجاد شبکه‌ای از دانشجویان علاقه‌مند به تدریس و پژوهش در علوم قرآن و حدیث

• فراهم‌سازی زمینه همکاری بین دانشگاه‌های مختلف در برگزاری و توسعه این رویداد

• ایجاد ارتباط بین دانشجویان و اساتید به منظور بهره‌گیری از تجارب علمی و آموزشی

این رویداد با تأکید بر خلاقیت، مهارت و دانش، گامی مهم در جهت تقویت ظرفیت‌های علمی و آموزشی دانشجویان علوم قرآن و حدیث برداشته و آنان را برای ایفای نقش‌های کلیدی در آینده علمی کشور آماده می‌کند.

انجمن علمی قرآن و حدیث
دانشگاه حضرت معصومه (س)

● محورهای رویداد

شرکت‌کنندگان می‌توانند در یک یا هر دو محور زیر شرکت کنند:

محور اول: تولید محتوای آموزشی

در این بخش، شرکت‌کنندگان ایده‌های خلاقانه خود را برای تدریس مباحث دروس علوم قرآن و حدیث ارائه می‌دهند. این ایده‌ها می‌توانند شامل شیوه‌های نوین آموزشی، ابزارهای کمک‌آموزشی، و بهره‌گیری از فناوری‌های جدید برای بهبود فرآیند یادگیری باشند. هیچ محدودیتی در انتخاب مباحث و دروس این رشته وجود ندارد، و شرکت‌کنندگان می‌توانند برای هر موضوعی از علوم قرآنی و حدیثی، رویکردهای نوآورانه‌ای پیشنهاد دهند.

قالب‌های قابل پذیرش:

- ◆ مقاله علمی: بررسی و تبیین رویکردهای نوین در تدریس علوم قرآنی و حدیثی.
- ◆ پژوهش و تحقیق: تحلیل روش‌های آموزشی نوآورانه و بررسی تأثیر آن‌ها بر یادگیری.
- ◆ پویانمایی (انیمیشن) و موشن‌گرافی: ارائه مفاهیم آموزشی در قالب‌های بصری جذاب و قابل فهم.
- ◆ یادکست آموزشی: تولید محتوای آموزشی صوتی برای ارائه شیوه‌های جدید تدریس (حداکثر 7 دقیقه).
- ◆ هوش مصنوعی: بهره‌گیری از ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی برای بهبود و تسهیل فرآیند یاددهی و یادگیری.

هدف از این بخش:

- ✓ ایجاد روش‌های جدید و خلاقانه برای تدریس دروس علوم قرآن و حدیث.
 - ✓ ارتقای سطح کیفی آموزش و ایجاد فضای یادگیری جذاب و تعاملی.
 - ✓ شناسایی و معرفی شیوه‌های نوین تدریس که قابل اجرا در محیط‌های آموزشی باشند.
 - ✓ استفاده از فناوری‌های جدید برای بهبود فرآیند یادگیری و افزایش درک مفاهیم.
- ♦ در نهایت، برترین ایده‌ها و طرح‌های نوآورانه با حفظ حقوق مالکیت فردی منتشر خواهند شد، و امکان پیاده‌سازی آن‌ها در محیط‌های آموزشی مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

محور دوم: ارائه محتوای آموزشی

در این بخش، شرکت‌کنندگان توانایی خود را در تدریس و ارائه مباحث علوم قرآن و حدیث به نمایش می‌گذارند. این بخش فرصتی است برای دانشجویانی که به تدریس علاقه دارند و قصد دارند مهارت‌های خود را در انتقال مفاهیم علمی محک بزنند.

نحوه شرکت:

- ♦ شرکت‌کنندگان یکی از موضوعات تعیین‌شده در حوزه علوم قرآن یا حدیث را انتخاب کرده و تدریس خود را در قالب یک ویدئوی افقی ۳ تا ۷ دقیقه‌ای ارائه می‌دهند.
- ♦ هدف این بخش، شناسایی افراد مستعد در زمینه تدریس و حمایت از آن‌ها برای رشد در مسیر آموزش و پژوهش است.

موضوعات ارائه شده در این بخش: شرکت کنندگان در این بخش یکی از موضوعات زیر را انتخاب کرده و به ارائه بخشی از آن خواهند پرداخت.

بخش علوم قرآن:

- ✓ تحریف قرآن (بر اساس کتاب علوم قرآنی آیت الله معرفت)
- ✓ وحی قرآن (بر اساس کتاب علوم قرآنی آیت الله معرفت)
- ✓ اعجاز قرآن (بر اساس کتاب علوم قرآنی آیت الله معرفت)
- ✓ جمع آوری و تدوین قرآن (بر اساس کتاب علوم قرآنی آیت الله معرفت)
- ✓ تفسیر چند آیه از سوره تحریم (با تکیه بر تفسیر المیزان)
- ✓ تفسیر آیه ۷ آل عمران «... وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ..» (با تکیه بر تفسیر المیزان)

بخش علوم حدیث:

- ✓ معرفی و ارائه یکی از کتب اربعه (کافی، من لایحضره الفقیه، تهذیب، استبصار)
- ✓ اصطلاحات حدیثی (شرح و توضیح برخی از اصطلاحات مهم در علم حدیث)
- ✓ تاریخ حدیث (شرح و توضیح مقطعی از جمع آوری احادیث شیعه یا سنی)
- ✓ روش های نقد حدیث
- ✓ بررسی جریان های غالی و اخباری در روایات
- ✓ حدیث سازی و اسرائیلیات در روایات

معیارهای ارزیابی:

- ◆ تسلط علمی بر موضوع تدریس (بیان صحیح، استناد علمی، پرهیز از اشتباهات محتوایی)
- ◆ استفاده از روش‌های خلاقانه (ایجاد جذابیت، استفاده از مثال‌های درست و کاربردی)
- ◆ بیان شیوا و جذاب (رعایت اصول سخنرانی و انتقال مفاهیم به صورت روان و قابل فهم)
- ◆ رعایت اصول آموزشی (ایجاد انسجام در مطالب، داشتن مقدمه و نتیجه‌گیری مناسب)
- ◆ استفاده از ابزارهای بصری یا دیجیتال (پاورپوینت، تخته هوشمند، ویدئوهای کمکی و...)
- ✅ برگزیدگان این بخش از حمایت‌های ویژه برای برگزاری کارگاه‌ها، کلاس‌های آموزشی و سایر فعالیت‌های علمی برخوردار خواهند شد.
- ◆ این بخش فرصتی برای رشد و نمایش توانمندی‌های تدریسی شماست! با ما همراه شوید تا آینده‌ای روشن‌تر برای آموزش علوم قرآنی و حدیثی رقم بزنیم.

انجمن علمی قرآن و حدیث
دانشگاه حضرت معصومه (س)

● شرایط شرکت در رویداد

✓ شرکت در این رویداد برای تمامی دانشجویان رشته‌های الهیات و معارف اسلامی در مقاطع کارشناسی، تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکتری) میسر است.
دانشجویان دانشگاه‌های زیر می‌توانند در این رویداد شرکت کنند:

◆ دانشگاه‌های دولتی

سایر مؤسسات آموزش عالی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

◆ هر شرکت‌کننده می‌تواند به صورت فردی یا تیمی (حداکثر دو نفره) در هر یک از دو محور تعیین‌شده شرکت کند.

◆ محدودیتی در تعداد ثبت‌نام‌ها از یک دانشگاه وجود ندارد و تمامی علاقه‌مندان می‌توانند در این رقابت علمی حضور یابند.

◆ آثار و ارائه‌های شرکت‌کنندگان باید اصیل، علمی و خلاقانه بوده و از هرگونه کپی‌برداری پرهیز شود.

◆ در رقابت عادلانه بر اساس مقطع تحصیلی این رویداد، دانشجویان بر اساس مقطع تحصیلی خود با یکدیگر به رقابت خواهند پرداخت. به این معنا که:

- دانشجویان مقطع کارشناسی در یک گروه رقابتی قرار می‌گیرند.
- دانشجویان مقطع تحصیلات تکمیلی در گروهی جداگانه ارزیابی می‌شوند.

● جوایز و امتیازات ویژه

با هدف تشویق دانشجویان مستعد و ترویج روش‌های نوین آموزشی در علوم قرآن و حدیث، برگزیدگان این رویداد از جوایز و حمایت‌های ویژه برخوردار خواهند شد.

🏆 جوایز ویژه:

- ✓ اعطای گواهینامه معتبر از سوی دانشگاه‌های معتبر کشور و اتحادیه الهیات کشور به برگزیدگان، به‌عنوان تأییدیه‌ای از توانایی علمی و آموزشی آن‌ها.
- ✓ دریافت لوح تقدیر به پاس قدردانی از تلاش‌های علمی و نوآورانه شرکت‌کنندگان برتر.
- ✓ جوایز نقدی و غیرنقدی برای نفرات برتر، شامل کمک‌هزینه‌های آموزشی، منابع علمی و هدایای ویژه. نفر اول هر محور ۴۰ میلیون ریال، نفر دوم ۳۰ میلیون ریال و نفر سوم ۲۰ میلیون ریال جایزه نقدی دریافت خواهند کرد.

🎓 حمایت‌های آموزشی و پژوهشی:

- ✓ امکان تدریس در کارگاه‌ها و کلاس‌های علمی که با حمایت دانشگاه برگزار خواهد شد، فرصتی برای ارائه دانش و مهارت‌های آموزشی برگزیدگان.
- ✓ فرصت معرفی به سامانه آموزشی آرمان: برگزیدگان این رویداد جهت ارائه دوره‌های آموزشی در سامانه آرمان <https://arman-hmu.ir> معرفی خواهند شد. این فرصت به آنان امکان می‌دهد تا کلاس‌های خود را در بستر این سامانه برگزار کرده و تجربیات تدریسی خود را گسترش دهند.
- ✓ دریافت مشاوره و راهنمایی آموزشی از اساتید برجسته جهت ارتقای مهارت‌های تدریس و پژوهش.
- ✓ اولویت در پذیرش به‌عنوان دستیار آموزشی و پژوهشی در پروژه‌های علمی و دانشگاهی مرتبط.

این حمایت‌ها و امتیازات ویژه، علاوه بر ایجاد انگیزه، مسیر رشد علمی و حرفه‌ای شرکت‌کنندگان را هموار کرده و فرصتی برای شکوفایی استعدادهای تدریسی در فضای آموزشی کشور فراهم خواهد کرد.

● کمیته اجرایی و علمی

◆ کمیته اجرایی مسئولیت کلیه امور مرتبط با برگزاری و هماهنگی رویداد را بر عهده خواهد داشت. این کمیته با همکاری نزدیک با سایر بخش‌های تخصصی، به ارزیابی و نظارت بر عملکرد داوطلبان، برگزاری جلسات و همچنین مدیریت زمان‌بندی رویداد پرداخته و اطمینان حاصل می‌کند که رویداد در سطحی حرفه‌ای و مطابق با استانداردهای علمی برگزار شود.

◆ اعضای کمیته اجرایی به شرح زیر خواهند بود:

دبیر علمی: (دکتر محسن رفعت) نظارت بر انتخاب منابع علمی، آماده‌سازی ارزیابی‌ها و نظارت بر محتوا

دبیر اجرایی: (فاطمه یزدیان فرد) مسئول ثبت‌نام، نظارت بر فرآیندهای اداری و ارتباط با شرکت‌کنندگان

دبیر روابط عمومی: (فاطمه آقایی) مسئول اطلاع‌رسانی، تبلیغات و ارتباط با رسانه‌ها

عضو روابط عمومی: (زهرا سلطانعلی) مسئول اطلاع‌رسانی، تبلیغات و ارتباط با رسانه‌ها

عضو روابط عمومی: (ریحانه شارعی) مسئول اطلاع‌رسانی، تبلیغات و ارتباط با رسانه‌ها

رویداد ملی دانشجویی "تدریس برتر" با هدف ارتقاء مهارت‌های علمی و آموزشی دانشجویان در حوزه علوم قرآن و حدیث، فرصتی بی‌نظیر برای بروز استعدادها و توانمندی‌های علمی در سطح کشور فراهم می‌آورد. این رویداد با توجه به ماهیت رقابتی و علمی خود، بستری مناسب برای تقویت انگیزه‌های علمی و ارتقاء کیفیت تدریس در دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه خواهد بود. شرکت‌کنندگان در این رویداد، نه تنها توانمندی‌های خود را در معرض ارزیابی قرار می‌دهند، بلکه با به اشتراک‌گذاری ایده‌ها و تجربیات، موجب رشد و شکوفایی بیشتر این عرصه علمی خواهند شد.

این رویداد فرصت مناسبی است تا دانشجویان با استفاده از ابزارهای نوین تدریس، به آموزش قرآن و حدیث بپردازند و در عین حال، مهارت‌های تدریس خود را به شکل عملی و مؤثر ارتقا دهند. همچنین، در این راستا، با حضور دانشجویان از دانشگاه‌های مختلف کشور، تبادل علمی و فرهنگی ارزشمندی انجام خواهد شد که می‌تواند به تقویت همکاری‌های علمی و گسترش روابط دانشگاهی در سطح ملی منجر شود.

رویداد "تدریس برتر" به میزبانی انجمن علمی علوم قرآن و حدیث دانشگاه حضرت معصومه (س) برگزار خواهد شد. این انجمن با پیشینه‌ای درخشان در برگزاری فعالیت‌های علمی و فرهنگی، به عنوان میزبان این رویداد، متعهد است که تمامی مراحل برگزاری را با بالاترین کیفیت ممکن و در راستای ارتقاء علمی شرکت‌کنندگان برگزار نماید. در نهایت، این رویداد به عنوان یک گام مهم در جهت ارتقای کیفیت تدریس و ترویج اصول اخلاقی و علمی در رشته علوم قرآن و حدیث به شمار خواهد رفت.

انجمن علمی قرآن و حدیث
دانشگاه حضرت معصومه (س)